NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2336

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

MỖI SỐ: 0$02

NGÀY THỨ BA 30 DECEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI	Hải-phòng, Nam-định, Hà-nội, Thái-bình, Hưng-yên, Bắc-ninh, Hà-đông, Sơn-tây	Ngoài đem đến nhà	Đến tận đây tỉnh	Nước ngoài Trung-kỳ và Cao-Miên, Ai-lao	Nước ngoài Pháp, Nhật, Tàu, Xiêm, Ấn-độ, Philippines, Hồng-kông, Nam-dương quần-đảo	Tunisie, Algérie, Maroc
Một năm	6$00	6$90	6$36	6$30	6$50	12$00	
Các làng và							
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»	
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00	
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Paiement à l'avance

Toutes les lettres, mandats et valeurs doivent être adressés au directeur: 57 bis, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. E. SCHNEITER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-TỐ
Rédacteur en chef: PHẠM HỮU LỘC
Administrateur délégué: NGUYỄN-V-TUẤN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TELEPHONE N° 150

DEPOT LEGAL INDOCHINE 12 Sept 6

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large

Une seule insertion. . . . 0$20 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$10 la ligne
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la ligne

On traite à forfait pour les contrats importants

Chuyện ma quỉ ở thế-kỷ hai mươi này

Nước nào cũng thế, đời nào cũng thế, ở vào cái buổi vận hội chưa được mở mang, tinh người hãy còn chất-phác, thì vẫn hay tin việc quỉ thần, sợ việc họa phúc, các bậc hiền-triết đời xưa mới nhân đó mà đặt ra những lời răn dạy, khuyên người ta làm điều thiện, ngăn người ta làm điều ác, không phải là không có một cái ý tứ khôn khéo, mà bổ ích cho loài người, người xưa gọi là thần-đạo thiết-giáo là thế. Song những việc sống chết và chuyện linh hồn, thì bậc hiền-triết đời xưa vẫn cho là huyền bí mà không thể nói ra được rõ ràng, đức K ổng-tử nói: « Qui thần kỉnh nhi viễn chi » nghĩa là quỉ thần nên kính mà không nên đến gần; « Qui thần chi vi đức, kỳ thịnh hỹ hồ », nghĩa là đức quỉ thần thật là thịnh lắm thay; « Vị trí sinh, yên trí tử », nghĩa là việc trên đời còn biết chưa hết, đã biết đâu đến việc chết thế nào, cũng chỉ *là tán dương cái công đức quỉ thần*, mà đến việc quỉ thần, cũng vẫn là không giải quyết, những người có học thức thì nhất khái cho là việc huyền bí, sức người không thể hiểu thấu được, mà không dám bàn nói đến; những người ít học thức, (phần nhiều là đàn bà) thì vì muốn cầu phúc sợ tội mới hay tin nhảm, mà bày ra những sự cúng lễ nhảm nhí; mà cái vấn-đề sống chết và linh-hồn, trải mấy nghìn năm vẫn mù mù như trong đêm tối. Đến bây giờ các nhà khoa-học bên Âu Mỹ đã nhờ có cái học-vấn tinh thâm, lại có cái tinh kiên nhẫn, những việc huyền bí trong giới đất, phát minh biết là bao nhiêu, các nhà linh-hồn-học hiện đương gia công khảo cứu, chắc rồi ra cũng tìm được chứng cớ rõ ràng, mà người ta không còn phải nghi hoặc gì việc ấy nữa.

Người ngoại-quốc thấy người mình về việc cúng lễ tổ tiên rất lấy làm quan-trọng, và những đình chùa am miếu, con công cái bàn hàng ngày cúng lễ vẫn thường đông, dễ thường tưởng rằng người Nam mình đã thâm hiểu cái lẽ quỉ thần lắm. Có biết đâu rằng người mình cúng lễ chẳng qua chỉ vì cái mơ-tưởng hão huyền mà sinh ra tinh hay tin nhảm, hoặc là nhân khi tật bệnh hoạn nạn, thì cúng cấp chạy chữa, để cầu cho mau khỏi mau yên, hoặc nhân tuần tiết hội hè đem lễ vật dâng tiến, để cầu cho tiếp tài tiếp lộc, đối với quỉ thần, cũng hình như các nơi quyền quí ở dương-gian, muốn ôm chân nấp bóng để nhờ cái ơn bênh vực gây dựng cho. Chớ nếu thật tin là có quỉ thần, thì những người cậy có cái tài giảo hiểm, dù tránh khỏi được phép nước, tất cũng còn e mắc phép hãi, mà những việc âm mưu ám hại, bội lý tàng tâm, đã không thường thấy xảy ra ở trong xã-hội.

Vậy mong rằng cái công khảo cứu của các nhà linh hồn-học mau có kết quả, tìm ra được chứng cớ đích xác, trước là giải quyết được cái vấn đề mấy nghìn năm chưa giải quyết, mở thêm trí thức cho loài người, sau là cho người mình biết rõ chết sống ra làm sao, thì người ta ăn ở với nhau, không vì sự cách mặt khuất nhởi, mà dám làm những chuyện thương luân bại lý, ở trong gia-đình thì phụ nghĩa bạc tình, ở trong xã hội thì lừa thầy phản bạn, bao nhiêu tội ác của người mình làm hư hỏng đến nền phong hóa, may ra còn có kiêng sợ mà bớt đi được dần dần. Đó thật là một bài thuốc đối bệnh của dân-tộc Việt-Nam ở thế-kỷ hai mươi này là cái buổi người ta trí lự càng ngày càng thêm, cách mưu sinh càng khó khăn, mà dường trong hậu lại *càng ít người giữ được, các nhà* linh-hồn học có công nghiệp về đường văn-minh tinh thần, cũng không kém gì các nhà khoa học khác có công-nghiệp về đường văn-minh vật chất vậy.

Có người nói rằng việc quỉ thần rất là huyền bí, ở nước ta xưa nay, biết bao nhiêu chuyện họa phúc báo ứng, đều là chuyện truyền khẩu mập mờ, không có gì làm chứng cớ, dù làm cho quân gian ác biết răn sợ, mà lại thêm huyễn hoặc cho những người nhẹ dạ hay tin; còn như các chuyện ma quỉ đăng ở các báo trương xưa nay, cũng đều là những chuyện tai nghe, chưa dám tin là đích xác. Bây giờ các nhà linh hồn-học tuy đua nhau khảo sát, mà thành hiệu chắc cũng còn lâu. Phải, việc quỉ thần vẫn là huyền bí, nhưng ở trong giới đất, việc gì cũng có chỉ-lý, chỉ vì mình học vấn không tinh, trí thức còn thiển, chưa hiểu thấu được cái lý ấy, thì lấy làm nghi hoặc mà không muốn tin. Đương buổi học-thuyết xương minh, người Âu-Mỹ xét ra được vật lý tinh thâm, kể biết bao nhiêu việc tân kỳ thần dị, như máy bay, như tàu lặn, cũng các thứ máy móc dùng bằng hơi bằng điện vân vân, xuất hiện ra ở thế giới, người ta mười mắt đều trông, Gử theo cái trí thức hẹp con thô thiển của người mình, thì khi những việc thần kỳ ấy chưa xuất hiện, có ai tin rằng có những việc ấy được không? Các nhà linh hồn học, nhờ có cái học thức tinh thâm quyết không chịu để cái vấn-đề ấy mờ ám mãi ở trong thế giới, mà người Nam mình là dân tộc thượng quí, thì về đường phong tục, về cách cư xử, việc phát minh sau này chắc là có cái ảnh hưởng rất to.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris ngày 28 và 29 Décembre 1924

Quan Herriot với báo-quán

Có lệnh hạ xét việc báo Ere nouvelle đăng bản tờ trình của đại-tướng Nollet ngày 24 avril nói về hiện tình binh-khí của nước Đức Hội liên hiệp các báo-quán ở Paris tỏ tình bất-phục về việc ấy, quan Herriot bèn đáp lại, nói rằng việc tra cứu ngày nay không có ngăn trở gì cái quyền tự-do của các báo, nhưng chỉ tra xét việc lấy trộm và việc tuyên-bố các giấy mà bí mật về việc binh mà thôi

Hỏa tai ở Nhật-bản

Trong cái hỏa tai ở hải-cảng Otaru, nhiều nhà cửa bị cháy, 50 người chết, 330 người bị thương

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 29 Décembre 1924

Một cái toa máy hỏa-xa mạnh nhất ở Âu-châu

Nay mai Công-ty Compagnie de l'Est sẽ thí nghiệm một cái toa-máy chế ở xưởng Epernay, Toa máy ấy mạnh hơn cả toa máy của các nước ở Âu-châu lục-địa dùng xưa nay.

Cái hiện tình tài-chính nước Pháp

Theo như việc thanh toán mới đây, thì nước Pháp nợ Hoa-kỳ độ hai nghìn chín trăm ba mươi ba triệu dollers, nợ nước Anh bốn trăm bốn mươi nhăm triệu, hai trăm mười tám nghìn livres. Ngoài cái số bồi thường của nước Đức nợ nước Pháp, các nước khác còn nợ nước Pháp hơn mười lăm triệu quan.

Hỏa tai ở Nhật-bản

Vì một chiếc tàu bị nổ ở cửa bể, Otaru mà nhà ga, kho tàng, kho hàng và các nhà ở đấy bị cháy mất hẳn.

Động đất ở Nhật-bản

Máy đo động đất ở đại-học-đường Georgetown hãy đương đo hai giờ đồng hồ vào địa-hạt nước Nhật.

Cái nạn cộng-sản ở Lỗ-ma-ni

Mới đây bắt 430 người về đảng cộng-sản thì rõ ra rằng ở Lỗ-ma-ni có ba hội cộng-sản, có chánh-phủ Xô viết trợ cấp cho. Có bắt được nhiều giấy má. Nay mai sẽ xét án 230 người và trục-xuất 200 người.

Việc rối loạn ở Albanie

Đảng khởi nghịch vẫn thắng-thế, và đã chiếm được Tirrana, Fannoli trốn ở Durazzo).

HÀI ĐÀM

Kém gì vua Hạ-Vũ?

Mùa nước, suốt một tháng ròng quan đi coi đê, đêm ngày cứ tom-cắc tràn đề hộ thầy, không đoái hoài đến nhà.

Khi về, bà cụ cố quở:

— Sao con hư đến như vậy, bỏ con? Giời chu là u cha mẹ đàn thì đâu có vai mình mới được vai, đàn lo mình phải lo, có đâu ở ba lúc cầm cái linh-mệnh dân trong tay mà lại mặt-mày ca-xướng, thế thì trong bụng con nghĩ ra thế nào?

Quan trình lại:

— Lạy mẹ, xin mẹ tha lỗi. Vua Hạ-Vũ khi xưa đi trị thủy ba lần qua cửa mà không vào thăm nhà, xin mẹ trông gương tiền-thánh mà rộng dung cho kẻ bất hiếu này. Đến như đi hộ thầy mà mẹ cầm con đánh trống thì còn biết lấy gì làm hiệu-lệnh?!

Đ. L. H.

MỘT QUYỂN SÁCH XUẤT BẢN TRONG HAI NGÀY BÁN HẾT

Alain Gerbault là người trước đây một mình đi một cái thuyền nhỏ qua Đại-tây-dương và Thái-bình-dương, mới xuất bản quyển nhật-ký của mình đã nhan là « Một mình qua Đại-tây-dương ». Lúa sách thứ nhất phát hành được hai hôm thì bán hết sạch. Thế mới biết người Âu-châu thích các sách du lịch, và phiêu lưu lắm thật, hiện nay ai nấy đương mong đợi quyển sách thứ ai của nhà đi bể ấy, có lẽ đề nhan là « Một mình qua Thái-bình dương. »

TÀU NGẦM ĐI DƯỚI VÁNG ĐÁ

Ở Hoa-kỳ mới có người chế một kiểu tàu ngầm đi dưới vàng đá. Tàu ấy có thứ máy riêng khiến cho tàu có thể đập vỡ được vàng đá mà lên trên mặt bể được. Người chế ra có nói tàu ấy có thể dùng để đi lại các miền bể sâu lường cực được.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Đoàn muốn giải-tán nghị-viện

Tin Bắc-kinh, 15 Décembre. — Nay mai sẽ có lệnh giải-tán nghị-viện, và bãi hiến-pháp của Tào-Côn. Cả hiến-pháp lâm thời, trước kia tưởng sẽ để nguyên, nhưng nghe đâu cũng định bãi.

Quân linh khởi nghịch ở Nam-kinh

Tin Thượng-hải, 15 Décembre. — Nghe đâu việc quân linh khởi nghịch ở Nam-kinh rất là nguy ngập.

Một tin về Tề-nhiếp-Nguyên

Tin Thượng-hải, 15 Décembre. — Ngày hôm nay Tề-nhiếp-Nguyên sẽ tới Thượng-hải, Ôn-thế-Trân có tuyên cáo sẽ cũng cùng từ chức với Tề-nhiếp-Nguyên.

Tôn-Văn với chủ nghĩa cộng-sản

Ở Quảng-châu có tin đến nói rằng ngày 12 décembre Tôn-Văn đã cử đại-biểu là Uông-tinh-Vệ từ Thiên-tân đến Bắc-kinh trình với Đoàn rằng Tôn rất phản đối cái chủ nghĩa đế quốc, nhưng Tôn không có tán-thành cho chủ nghĩa cộng-sản.

Lại một tin về Tôn-Văn

Tôn-Văn thấy có nhiều nỗi làm khó khăn cho cái công cuộc của mình chắc là không có thể vào Bắc-kinh được, nên Tôn định ở lại Thiên-tân ít bữa nữa, nếu quả không có cơ hội vào Bắc kinh, thì lập tức về Thượng-hải.

Việc ngoại giao

Hướng-cảng ngày 20 Décembre. — Vì Đường-thiệu-Nghi ở Thượng-hải không chịu vào Bắc-kinh nhận chức ngoại giao tổng trưởng, nên Đoàn-kỳ-Thụy định tự mình kiêm cả chức ấy, để giải quyết những cái huyền án về việc ngoại giao.

Tình thế của Ngô-bội-Phu

Quân đội của Ngô-bội-Phu bị vỡ, từ nay về miền Hà-nam có thể yên được. Ngô trốn lên ở núi Kê-công, về đội còn hơn một trăm người, Ngô cho đi hết. Tiêu-diệu-Nam khuyên Ngô nên mau mau bỏ Hà-nam mà đi. Ngô đã nhận lời.

Tự do diễn đàn

Đàn bà con gái phải học thế nào mới có ích

Ngày nay trong khắp hoàn-cầu không một nước nào là không nói đến nữ-học. Thường ngày các báo có đăng những tin về nữ-giới, nào nữ toàn quyền, nào nữ bác-sĩ, nào nữ thượng-sĩ, lại thỉnh-thoảng có xuất bản sách bàn về nữ quyền, nữ-học luôn.

Nước ta cũng không khỏi không theo cái phong trào cải cách, cái vấn-đề nữ-học ở nước ta ngày nay, cũng không ai gàng trở nữa, đã coi như cái lẽ tất nhiên phải có rồi; dư-luận đối với đàn bà đã có phần khoan thai hơn, trong nữ-giới cấp sách đi học cũng sẽ có người khá giả tới được bằng cấp này, bằng cấp khác, lại đã có người vào trường cao-đẳng. Cái hậu vận nữ-học nước ta thật cũng đã có phần mừng, từ nay cứ lẽ những mụ đi dốt nát sẽ ngày một hết, mà để phần cho những mẹ đi biết đọc sách, biết viết văn. Song mà không khỏi không lo, không áy náy.

Đàn bà phải học, học để biết đường xử thế, biết bổn-phận làm người, lẽ ấy không còn phải ngờ nữa, điều đáng lo đáng bàn là cái mục-đích của sự học, cái khuynh-hướng của các nữ học-sinh và của cha mẹ nữ-học-sinh ngày nay.

Thường thì phần nhiều cha mẹ cho con gái đi học hay nghĩ thế nào? Hỏi một trăm người thì đến chín mươi chín người nói chỉ cho con đi học là muốn cho con làm nên bà đốc bà giáo, để kiếm đồng lương cho êm thấm về sau, để khi có bỉ chồng hà-hiếp mạt-nộ. Hỏi đến các cô nữ sinh thì không mấy có cái ý khác, là ý học để thi đỗ lấy văn-bằng. Ôi! nếu cái chủ đích đi học chỉ có thế, thì cũng đáng buồn thay, mà đi học như thế thì phỏng có ích gì cho nhà cho nước.

Bà Cina Lombroso là một tay nữ-sĩ đại danh hiện thời ở nước Ý-đại-lợi làm quyển sách bàn về « linh-hồn người đàn bà » có nói: cái học của đàn bà đi học ngày nay là cái học đi học để làm đàn ông. Đàn bà vốn chuộng tinh, đàn ông vốn chuộng lý, đàn bà làm đàn ông không thể được, mà lại mất hết cả tính cách của mình đi, đàn bà mà tiến cũng như đàn ông thì cảnh gia đình mất thú. Tự bà đã thí nghiệm làm đàn ông, bà học đỗ đến văn-chương khoa tiến-sĩ, lại có y-học khoa tiến-sĩ, bà đã muốn bỏ thú gia đình đi làm chính trị nhưng sau bà biết không thể được, đàn bà bổ phận tế gia là một cái đại, bà tỉnh ngộ ra biết rằng đàn bà muốn làm như đàn ông, không những không được sung sướng hơn, mà chỉ tổ gây nên sầu khổ, đàn bà ngoài cảnh gia-đình không có thú. Bà làm ra sách « linh-hồn đàn bà » thật là đầy rẫy những câu cảnh ngữ gọi tỉnh chị em đem gia đương say sưa về cái quyền lợi ở trong xã-hội.

Đàn bà nước ta ngày nay đi học cũng đã nhiều, mà xem ra ý muốn học để làm đàn ông cũng không phải là số ít. Thậm chí có người mê mẩn đến theo đuổi như đàn ông, bỏ hết cả tính cách dang dấp đàn bà, có biết đâu rằng đàn bà đi học là cốt sao cho có đức hạnh, học để có cái cười mềm mại hơn, có con mắt ăn ái hơn, để dạy người có về nền thơ hơn, để gây nên hạnh phúc cho gia-đình, biết giáp chồng dạy con hơn, chứ không phải học để kiếm tiền mà tiêu phí, mà ngông nghênh.

Đàn bà đi học nếu ai cũng chỉ có một cái mục-tiêu kiếm tiền, thì rồi hậu vận nước nhà không biết ra làm sao, Lấy những cô nữ sĩ ngông cuồng bỏ hết ý muốn chồ làm vợ làm mẹ nuôi dỡ lũ con etc sau này, thì cái cảnh gia-đình sẽ ra làm sao.

Đàn bà đi học cốt để làm gì? phải học như thế nào? quyết nhiên không phải học để làm giàu, để khoe khoang hãnh diện mà học; để chau đổi tính cách, để làm một vị hiền thê, từ mẫu, bà tiên bà chúa ở trong gia-đình. Đàn bà có học lực mới có nhân cách, quyền nội-trợ tế gia, muốn làm nữ trạng việc đàn ông là nhầm. Đàn bà biết tế gia nội-trợ làm cho chồng con vui vẻ, thật là quý giá vô ngần, chứ không phải là để ra ngoài gây cho con nên không ngoan đức hạnh, đó là một mối vui lòng đẹp nhất của từ mẫu; làm chồng yên tâm tiến thủ, được vui vẻ mà thi thố hết tài năng. đó là một cái nghĩa vụ tối cao của người hiền thê.

Bao giờ các cô đi học đều có một mục đích là học để làm người, để làm cho gia-đình mai hậu, ngày thêm vui thú, biết lấy học vấn mà tu thân xử thế, làm cho mỗi ngày thêm hay, thêm ấy mỗi là đáng mừng. Cái ngày ấy, ngày quý báu, đáng mong mỏi lắm, đã đến chưa? không thể biết trước được, còn tùy ở cái khuynh hướng về sự học của bạn quần-thoa tân tiến vậy.

Đỗ-hoa-Trảng

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Tấm lòng kiên-trinh

(Tiếp theo)

Những lời nói ấy, khiến cho An-hữu-Hà phải ứa hai hàng nước mắt, thương xót cho Đào xuân-Hương.

Lập tức An-hữu Hà đến nhà Đào phu-nhân. Chàng vào trong nhà vái chào phu-nhân. Phu-nhân đang ngồi trên giường, thấy một người thiếu-niên y-phục tềm thường vái chào, phu-nhân chú-mục nhìn mà nói rằng:

« Ta trông chàng quen quen-mặt. Nét mặt lừa lựa như nét mặt An-hữu-Hà, nhưng quần áo tả tơi. »

Chàng thưa rằng:

« Muôn lạy phu-nhân, chính tôi là An-hữu-Hà. Dám xin phu-nhân có lòng đại độ tha thứ cho An-hữu-Hà này được đội ơn. »

Đào phu-nhân kinh ngạc mà rằng:

« Nay! Nay! An cũng tử đấy ư? Bấy lâu già này mong đợi tin tức. Con gái già đêm ngày không yên vì công-tử. Thôi! nên công-tử chậm về, thì nhà này tan nát kể nam người bắc. »

An-hữu-Hà lại nói:

« Dám bẩm phu-nhân, bấy lâu tôi chuyên cần học hành, nên không có tin về để phu-nhân và tiểu-thư biết, tôi xin cam chịu tội. »

Chàng nói chưa dứt lời, Đào-xuân-Hương ở trong nhà bước ra. Trông thấy An công-tử, Đào tiểu-thư mừng mừng tủi tủi, bắt nào mà tả cho được. Tôi vì gặp buổi gian truân, mừng vì được trông thấy người bạn trăm năm. Năng nức nỗi khóc, tưởng như trong giấc mộng. Rồi nàng định thần mà rằng:

« Công-tử ơi! Tớ ngờ đâu có ngày nay. Tôi tưởng rằng không còn có hi-vọng trông thấy nhau. Nay thì mới biết là những lời thề hẹn đó là lời của kẻ tiểu-nhân đặt để ra. . »

Bấy lâu xa mặt cách lời, nay được gặp nhau, nàng kể hết nỗi đắng cay trong mấy năm trời. Càng thề xin phụ tấm lòng chung tình của nàng mới tỏ lòng cảm tức. Chắc rằng loài cầm thú ấy không tránh được lưới trời. Chàng cáo-từ Đào phu-nhân và Đào tiểu thư, trở Triều Lân về nhà trọ.

An-hữu-Hà tổ cáo ở của công những cách hoành hách tàn-bạo của Nguyễn-quang-Hách. Được tin ấy, quan đàn nhao nhao lên đầu đơn đi kện. Quan trên xét xử rất công-minh. Không bao lâu Nguyễn-quang-Hách triệt hồi. Lại có một tên gia-đình phản-phúc đem việc đốt nhà Đào phu-nhân trình bày cho quan trên biết. Ở nơi công-đường quan

ra oai khảo đánh Lý-Cẩu và bọn thổ-tức. Chúng bị đòn đau đều phải thú nhận cả. Chúng bị tống giam để đợi ngày tuyên-án. Nhờ có An-hữu-Hà mà dân sự ở phủ ấy thoát được hại ách là Nguyễn-quang-Hách và Lý-Cẩu.

An-hữu-Hà bảo thù cho Đào-xuân-Hương xong, rồi trở về nói cho Đào phu-nhân và Đào tiểu-thư biết. Đào xuân-Hương thấy bọn mặt người da thú kia, kẻ thì bị cách chức, kẻ thì bị vào ngục-thất, nàng mới hết được cái lòng căm tức bấy lâu.

An-hữu-Hà xin phép Đào phu-nhân, về nhà để sắp sửa vào kinh-thành thi hội và chào Đào-xuân-Hương mà rằng:

« Khi bằng vàng có tên, tôi vội vàng về đây để báo tin mừng ấy cho tiểu-thư biết. Không ngờ ở dọc đường nghe thấy nhân dân ca ngợi quân tham-tàn, lại được nghe nhiều người nói rằng chúng định hãm hại tiểu-thư trăm cay nghìn đắng, mà liên lụy đến cả phu-nhân, tôi cầm tức bội phần, thề rằng báo-thù cho tiểu-thư. »

Đào-xuân-Hương cảm động mà rằng:

« Âu là tiền-định tự nhiên, trời kia bắt phải trải qua gian nan, thì tránh, sao được. Nay công thành danh toại, công-tử về đây báo thù cho tôi, mà trừ được loài súc-sinh, tôi lấy làm hả dạ. Tôi không muốn giữ công-tử ở đây lâu mà hại thân mong đợi. Xin chúc lên đường được bình an, chúc công-tử lần nầy cũng như lần trước, nhẹ bước thanh-vân, và mong rằng ngày nay sang năm công-tử về đây báo tin mừng cho thân-mẫu tôi và tôi biết. »

An-hữu-Hà tần ngần đáp rằng:

« Tiểu-thư ơi! một năm nữa có là bao, xin tiểu thư yên lòng phụng-dưỡng phu-nhân. Cái ngày vui vẫy xum họp không xa đâu »

Nói đoạn, chàng bái biệt Đào phu-nhân và Đào tiểu-thư.

Trong khi kể ở người đi, Đào-xuân Hương sầu tuôn dứt nối, cơn âu sa vẫn dài.

An-hữu-Hà bảo Triệu-Lân sửa soạn đồ hành-lý để lên đường. Về đến nhà, chàng vội vã báo tin mừng cho song-thân biết. Trong nhà ho An vui vẻ xiết bao. Chàng thuật lại chuyện nàng Đào cho song-thân nghe. Quan ân và phu-nhân căm giận quân vô lương và thương xót cho Đào phu nhân và Đào tiểu thư.

Ngày qua tháng lại, đã sắp đến kỳ An-hữu-Hà tiến kinh.

Khi nền trời cũng chiều lòng, khi chàng sửa soạn đồ hành-lý, có tin quan ân được đổi về tỉnh..., là nơi ngài cách xa vài năm. Được tin ấy cả nhà vui vẻ.

Khoa thi ấy, An-hữu Hà đỗ tiến-sĩ, Vinh-qui xong, định ngày làm lễ thành-thân. Trong dinh quan ân rộn rịp về ngày lễ cưới quan tân-khoa. Trong thành ngoài phố, đi đến đâu cũng nghe thấy kẻ ca An-hữu-Hà có chí-khí cao, Đào-xuân-Hương là người kiên trinh. Nhân-dân ở phủ... nhớ đến công-đức quan ân, và nhớ ơn quan tân-khoa đã trừ cho hai cái ách, bảo nhau kéo đến lễ mừng.

Ngày nay vui xum họp bỗ với lúc buồn phân ly.

Những khi thư nhàn, vợ chồng đem khẩn lụa, trầm vàng, cùng nhau câu chuyện ái ân nồng nàn, lại bồi-tưởng đến tình xưa cảnh cũ...

Sau An-hữu-Hà làm đến quan đại-thần, và sinh được ba trai hai gái, thật là một nhà phúc lộc gồm hai.

Thế mới là:

Phong lưu phú quí ai bì,
Vườn xuân một cửa để bia muôn đời.

. . . . . .

Chép chuyện « *Tấm lòng kiên trinh* » để những lúc thư thả bạn nữ-lưu nhàn lãm, như treo một tấm gương tốt vậy,

Và những kẻ vô-lương bất-nghĩa cũng nên biết rằng: Thiện, ác có báo ứng. Trời kia có xa đâu mà...

Trương-thanh-Trai

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Thân-phụ tôi có cố đi một thửa ruộng tư tạo, mà người đã vật cố, nay tôi có thể chuộc được không?

Người chủ cố ruộng ấy có ép tôi cố chấp mà không cho tôi chuộc được không?

TRẢ LỜI. — Thửa ruộng mà thân phụ ông đã đem cầm đi ấy, thì ông có quyền được chuộc lại, chỉ trừ ra hai trường-hợp sau này mới không chuộc được nữa là:

1· Văn-tự cầm đã ngoài hai mươi năm rồi;

2· Hạn chuộc đến nơi rồi, người chủ ruộng đã đem ruộng cầm ấy xin bán đứt giá để đòi tiền về.

Nếu không gặp phải hai trường hợp trên ấy thì ruộng cầm vẫn là ruộng của ông, vì trong địa-bộ cũng vẫn phải biên tên ông. Vậy chỉ việc đem tiền gốc với tiền lãi mà chuộc lấy ruộng về, người chủ nợ không có phép nào mà cố chấp được.

Những trái-phiếu Đông-pháp

ĐƯỢC HOÀN LẠI MÀ CHƯA LẤY TIỀN VỀ

(Tiếp theo)

Những trái-phiếu Đông-pháp trúng số được hoàn tiền lại từ cuộc rút số từ nhất cho đến cuộc thứ mười mà có người đến lĩnh tiền về, còn nhiều lắm. Có lẽ là những người nhà quê ta cứ đợi quan phụ mẫu sức mới đi lĩnh chăng. Vì khoi rút số xong rồi, các số được hoàn lại đều có yết ở các công-sở, các nhà la-ga, văn vân, vậy mà mình như người nhà quê mình không biết đến. Vậy thiết tưởng từ nay mỗi khi có những giấy yết những số trái-phiếu được hoàn lại thì các quan địa-phương cũng nên sức cho nhân-dân biết mà soát xem có trúng số không.

Nếu số mười kỳ chưa có người đến nhận lấy, bản quán trông nên đăng hết như sau nầy để ai đã mua trái phiếu thì biết mà xét lại kẻo thiệt.

Kỳ thứ tám (1er Mars 1924)

Những số được hoàn lại 500 đồng:

19.996

Những số được hoàn lại 100 đồng:

1.987	33.945	61 279	81.991
5.082	35.160	62 405	83.235
10 344	35.285	63.475	85.393
11.055	35.371	64 394	87.074
11.704	36.798	64.778	88.081
12.654	37 238	65.032	90.046
14 542	37.651	65.161	91 245
14 577	37.881	65.490	91.391
15.043	37 965	66.918	93.442
15.734	39.761	68 304	93.963
18.158	40.329	69.373	95.002
18.549	40.518	70.927	97.543
20.897	40.544	71.478	97.701
21.275	43.448	71.577	98.616
22.076	43.875	72.397	98.680
23.030	45.652	72.442	99.153
23.141	47.743	72.808	100.937
23.193	48.472	72.838	101.467
23.842	50.796	72.870	101.543
23.856	50.886	72.944	101.722
24.354	50.998	73.916	101.799
24.916	51.807	73.919	102.105
27.592	52.293	74.291	102.331
27 617	52.629	74.773	104.873
27 860	53.637	75.260	105.012
29.701	54 099	75.532	106.924
30 157	54 724	76.430	107.736
30 586	54.975	77.516	108.741
30.606	55.256	78.324	109 820
32.815	56.844	78.359	115.896
33.118	57.491	78.371	117.993
33.614	57.867	78.479	122.295
33.660	59.428	81.824	122.838

Kỳ thứ chín (1er Juin 1924)

Những số được hoàn lại 100 đồng:

666	29.657	58.387	83.528
1.462	30.040	58.413	84.748
3.570	30.672	58.434	86.179
7.494	30.870	61.125	87.101
8.161	31.193	62.572	88.628
8.363	31.285	64.153	91.348
8.477	32.575	64.745	91.355
8.510	35.991	64.793	91.585
9.063	36.927	65.023	91.783
9.995	36.965	65.046	92.592
10.152	38.009	65.227	92.917
10.239	39.455	65.880	92.923
10.622	40.244	66.689	93.126
10.720	40.692	67.393	94.540
10.729	41.784	68.170	95.518
11.477	42.173	68.687	96.308
11.786	42.426	68.944	97.197
12.812	42.794	69.545	97.674
13.855	43.079	70.117	98.703
14.574	43.096	70.168	99.004
15.523	43.360	70.188	99.698
16.065	43.973	71.002	99.827
16.429	48.016	71.480	100.061
17.298	48.107	71.536	101.014
17.789	48.274	71.559	101.117
18.580	48.677	71.575	101.372
19.127	48.717	72.060	101.583
19.527	49.130	72.282	101.730
19.850	49.158	72.292	101.827
20.232	50.641	72.353	101.863
20.246	50.659	72.946	101.908
21.796	50.911	73.224	102.026
22.745	52.018	73.586	102.274
23.475	52.036	73.734	102.664
24.399	52.085	73.913	102.931
24.811	52.205	74.829	103.025
24.876	52.527	74.836	103.334
24.921	52.632	75.269	104.037
24.949	52.762	75.319	104.933
25.364	53.529	75.437	105.566
25.370	54.974	75.908	109.372
25.386	55.007	76.182	109.394
25.957	55.777	76.443	112.384
25.999	56.417	76.750	115.028
26.416	56.561	76.785	117.664
26.425	56.769	77.603	119.409
27.849	56.904	78.887	120.410
27.904	57.036	78.965	120.502
28 140	57.821	81.733	122.557
28.236	57.914	81.964	122.950
28.769	58.174	82.992	123.559
29.021	58.338	83.125	

(Còn nữa).

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ BA
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$10

Cuộc đấu-võ FRÉROT - DEMANGE

Trong một kỳ báo trước, bỉ nhân đã đăng rằng: bà con ta ở Hà-thành nay mai sẽ được xem cuộc đấu võ của M. Frérot là một thầy dạy võ có tiếng trong cõi Đông-dương với M. Demange là một tay võ sĩ đã chiếm giải vô-địch năm 1922 ở miền Vosges (France).

FRÉROT

Nầy xin nhắc lại rằng: cuộc đấu võ có giá-trị này cứ ra với 4 cuộc nữa, sẽ đấu chiều hôm mồng ba tháng giêng tây này tại nhà chớp bóng Palace.

Hôm chủ nhật trước, ông Frérot và ông Demange đã ký giấy cam đoan ở Hanoi Hôtel, trước mặt đông người làm chứng, vậy thì bà con ta có thể chắc rằng: thế nào cũng được cái hân-hạnh xem hai ông cùng nhau lĩnh-kiếm.

Tuy bỉ nhân cũng hơi biết cả hai ông, song lấy đủ lời lẽ mà tả hết cái tài rực rỡ của các ông ấy về nghề võ thì thật là rất khó.

Bỉ nhân chỉ biết rằng: chẳng cần phải nói chắc ai ai cũng đã biết rằng cuộc đấu võ này từ xưa đến nay chưa từng thấy có mà có lẽ tự nay về sau chưa rõ đã có nữa không.

Vả chăng tuy rằng cuộc đấu võ này, vì có lắm điều ngăn trở, nên hội

DEMANGE

Boxing Club Tonkinois phải tốn kém nhiều, thế mà giá các chỗ ngồi vẫn thế không tăng, nghĩa là 0$30 với lại 0$70.

Kể từ hôm qua 29 Décembre nhà chớp bóng Palace đã bắt đầu bán vé. Vậy bà con ta ai muốn đến xem phải nên mau mau đến mua kẻo hết.

Phạm-Thái lai cảo.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	22 độ
15 giờ	24 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.		11	10
— nhì,	—	10	52
— ba,	—	9	80
Thóc hạng nhất,	—	6	50
Bắp ngô	—	7	40

Giá bạc. Kể từ ngày 30 Décembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 07.

Quan Toàn-quyền đã về Hanoi. — Quan Toàn-quyền Merlin và quí-quyến ra nghỉ ở Đồ-sơn từ mấy bữa trước thì ngày hôm quadã về đến Hanoi lúc 6 giờ. Chừng mồng 4 janvier ngài sẽ sang Lào.

Hội-đồng chính phủ. — Hội-đồng chính phủ hôm thường trực đã họp tại phủ Toàn-quyền sáng hôm nay, có quan Toàn-quyền chủ tọa.

Quan sứ thần de Martel và quan Thống-đốc Nam-kỳ đã tới nơi. M. de Martel quan-sứ bên Pháp tại Bắc-kinh và M. Cognacq quan Thống-đốc Nam-kỳ đi đường bộ từ Sa-gon đã tới Hanoi sáng sớm hôm nay bằng chuyến xe lửa chạy đêm ở Vinh ra. Quan Toàn-quyền có ấy M. Dsmiens là phó quản lý văn-phòng cùng với đại ủy Bernard là quan hầu ra ga đón các ngài. Quan Sứ-thần và quan Thống-đốc đều lên xe ô-tô về phủ Toàn-quyền, đã dọn phòng riêng để nghênh tiếp các ngài.

Ngạch cai-trị. — Các quan cai-trị hạng ba tòng sự tại nha Học-chính Đông pháp có tên sau này thì kể từ ngày 1er janvier 1925 trở đi sẽ đổi:

1· Vào phủ Toàn-quyền: M. Marty (Pierre Jules Joseph).

2· Vào Trung-kỳ: M. Delmas.

Đường mắc nghẽn. — Quan Đốc-lý có lời bà cáo để công-chúng biết rằng kể từ ngày 27 décembre 1924 đến ngày 28 février 1925 tại con đường Carl ot vào khoảng đường Victor-Hugo và phố D eulefilles vì phải đào cái bảo để xây cống, nên không đi lại được.

BÀ DEMANGE ở đầu phố Ngõ-trạm, bán hạ giá những thứ sa-tanh đen, hoa và tron, bi-tất chân, bi-tất tay, các thứ vải, khăn giải bàn, mũ đạ, nhung đen và các màu, vân vân.

Bà DEMANGE biết nói tiếng ta, và tiếp-đãi các bạn hàng rất tử-tế.

Cái án của vợ chồng viên giám binh Thomas. — Cái án này thế nào trước kia bản quán đã đăng rồi rồi chắc độc giả hãy còn nhớ mà không phải thuật lại nữa.

Sau khi bị tòa Thượng-thẩm phạt 1 năm tù và 100 francs thì hai vợ chồng có xin phá án tại tòa phá án bên Pháp, nên bấy nay vẫn được ở ngoài. Cứ như tin báo *France-Indochine* ngày hôm nay đã đăng thì tòa Thượng thẩm Hanoi vừa được điện tin của tòa Phá án báo tin rằng cái đơn ấy tòa bỏ đi không nhận, như vậy thì hai vợ chồng ông lại phải bắt giam tại Haiphong.

Luật đi đường. — Trong kỳ Hội-đồng bảo-hộ vừa rồi bàn về sửa đổi lại mấy điều luật đi đường thì quan Thống-sứ có định thêm một khoản sau nầy: là phàm các xe ô-tô chở hành-khách hay hàng hóa thì phải có một cái gương đặt thế nào cho các người vận máy ô-tô phải có một cái giấy cứng có in của tỉ lệ xuất nhận thực rằng người lái có đủ sức lực và không có bệnh gì ở mắt hay ở tai có thể ngăn trở cho việc cầm máy xe được.

Việc bảo cử nghị-viên tư-vấn. Hội-đồng tài-thẩm những giấy khiếu nại về việc bảo-cử nghị viên tư-vấn theo như nghị-định ngày 19 mars 19 3 tới năm nay có MM. Bride quan giám-đốc các việc chính-trị và hành chính làm chủ tọa, Đặng-trần-Vĩ quyền tổng đốc Bắc-ninh, Vũ-ngọc-Hoành tuần-phủ tại viện Thượng-thẩm làm hội-viên.

Việc đi lại ở trong thành. — Quan nguyên-soái Benoit đốc quản vừa mới ký nghị-định về việc đi lại ở trong thành như sau nầy:

Những người ngoài không thuộc về ngạch binh hoặc Tây hoặc Nam cùng các xe ngựa, xe ô-tô, xe tay đều được đi lại trong thành và qua lại cửa Bắc, cửa Đông và cửa Nam nhưng phải theo các lệ sau nầy:

a) Lúc vào cửa và ở địa phận trong thành thì xe chỉ được đi nhanh đến 10 kilomètres một giờ.

b) Các đường phố trong thành cấm xe không được tụ vào nơi nào, trừ ra khi có lệnh của nhà binh thì không kể.

Sự đi lại ấy chỉ được đến 19 giờ là cùng, người giờ ấy mà vào nhà ai ở trong thành thì phải bồi cho viên coi các bộ dẫn mình đến.

Ngạch Học-chính. — M. Ng-đăng-Tân giáo tập hạng tám tại trường lâm, phủ Mỹ-đức (Hà-đông), theo như đơn xin được nghỉ già hạn một năm kể từ ngày 1er janvier 1925.

Cô Lê-thị-Phúc có bằng Sơ-học được bổ giáo tập phụ tá sung chức giám-thị trường Nữ sư-phạm Hanoi hoặc là các trường khác ở Bắc-kỳ. Lương mỗi tháng 15 đồng.

M. Nguyễn-văn-Vinh, giáo tập tập sự ở Nga khê (Hà nam), vì có lỗi nặng, bị bãi chức.

M. Lê-văn-Vương, giáo-tập tập sự ở Xuất-hoa (Bắc-kạn), vì kỉ liêm khoáng chức vụ, bị bãi chức.

M. Nguyễn văn-Hữu, lồng-sư Lapphủ, phủ Thường-tín (Hà-đông) được tử chức.

MM. Nguyễn-duy-Khoa, Ng-văn-Mậu, Vũ-hữu-Lợi, có bằng Sơ-học Pháp-Việt được bổ giáo-tập tập sự.

MM. Đỗ-đức Long, Nguyễn-duy-Kính, Phan-kiêu-Thượng, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, được bổ giáo-tập phụ tá, lương mỗi tháng 15 đồng.

Các viên giáo-tập phụ-tá có tên sau nầy đều được thăng giáo-tập tập sự, kể từ ngày 1er janvier 1925.

MM. Bùi-ngọc-Cung, Ng-viết-Chế, Ng hữu-Tài, Phùng-ngọc-Lạng, Đặng-đình-Hường, Ng-văn-Kiệm, Ng-ngọc-Phác, Trịnh-v-Tùng, Ng-mạnh-Tân, Ng-v-Lực, Ng-dung-Khang, Ng-như-Tu, Đỗ-xuân-Mai, Ng-đình-Chiêm, Tạ-v-Hoan, Ng-v-Mỏ, Bùi-vinh-Thích, Ng-đức-Chương, Ng-tự-Đệ, Tạ-v-Hân, Đỗ-sĩ-Liêm, Đào hiếc-Kanh, Ng-sỹ An, Bùi Thăng, Ng-ữu-Thiện, Đỗ-trọng-Long, Lê-đại Duyệt, Ng-v-Đào, Trần-minh-Ngọc, Bùi-duy-Trinh, Đỗ-v-Khang, Đào gia-Lưu, Ng-v-Hoài, Trần-v-Di.

Việc kiểm-lâm. — Quan Toàn quyền vừa ký nghị-định đổi lại điều thứ 3 trong nghị-định ngày 19 septembre 1924 như sau nầy:

Điều thứ 3 — Ngoại những viên chức trong ngạch kiểm-lâm thì những viên chức kể sau nầy cũng được kiêm-nhiệm những việc khinh-tội và vi-cảnh thuộc về việc kiểm-lâm và được làm giấy biên-bản ở Đông-dương:

1· Các viên chức làm đại-lý cho các quan cai-trị địa hạt;

2· Các viên-chức trong ngạch Tương-chính;

3· Các viên giám-binh và quản-khế-xanh;

4· Các viên chức trong ngạch tư-pháp toà-án;

5· Các viên hộ-sĩ-quan Pháp đã được cử riêng về việc ấy;

Những viên chức trong ngạch Thương-chính sau khi đã được quan chánh sở ấy ưng thuận, những viên chức trong ngạch giám binh cùng các hạ sĩ quan sau khi đã được quan Thống-sứ cho phép thì có thể do nghị-định quan Toàng đốc hay quan Thống-sứ ủy minh tòng sự, cất đi làm chức kiểm-soát các tàu sản và thu thuế về các sản vật ấy; những số tiền mà các viên ấy đã thu được cho công-quĩ sẽ được lĩnh hoa hồng định như sau nầy:

Những gỗ đóng đồ thì được 3/. (năm / hầm trăm).

Những gỗ cải củng các làm sản khác thì được 5/. ; cứ ba tháng được lĩnh một lần.

Hội-đồng lập sổ thăng-thưởng. — Hội-đồng lập sổ thăng-thưởng cho các viên chức tòng sự các tòa Sứ đã xong sáng hôm nay.

Hội-đồng ấy có quan cai-trị Yvon đồng-lý phủ Thống-sứ chủ tọa và các quan chức sau nầy làm hội-viên:

Quan cai-trị Poullet-Osier, quan cai-trị Wintrebert; quan phó cai-trị Maillard thư ký riêng của quan Thống-sứ làm thư-ký.

Còn hội-đồng lập sổ thăng thưởng cho các quan lại Nam thì có lẽ đến ngày 5 hay 6 Janvier nầy sẽ họp. Hội-đồng nầy có quan cai-trị Delamarre, thanh tra việc chính trị và hành chính Bắc-kỳ làm chủ tọa và MM. Fournier, quản-sự P ô-lăng-thông, Tustes, chánh tòa nhì phủ Thống-sứ, Ng năng-Quốc, tuần-phủ Hưng-yên làm hội-viên.

YẾT-THỊ

Chiếu theo nghị-định thành-phố Hanoi ngày 13 tháng 8 năm 1924 về thuế môn-liêm, hiệu tiền cho dân Annam và dân ngoại-quốc Á-đông kiều-cư trong thành-phố biết rằng bắt đầu từ ngày mồng một tháng giêng năm 1925 sẽ phải nộp những thứ thuế mới như sau nầy tùy theo từng hạng:

Khoản thứ nhất. — Thuế hàng năm. — Biển chiêu hàng, biển tên hiệu và các thứ biển khác treo ở trên bờ hè hoặc ở mái hiên hay ở sân gác (trừ ra những biển đóng ở tường hay ở cửa hàng, những cáo bạch làm bằng cờ hay bằng vải).

Những màn che và những mành mành (có vòng móc treo ở trên bờ hè) những đồ vật hay những hình tượng gì để làm biển hiệu cho cửa hàng, những đèn thường hay đèn lồ treo ở trên cửa và chìa ra ngoài phố.

Khoản thứ hai. — Thuế hàng tháng. — Những biển treo, những đèn hiệu hoặc đèn lồ.

Những khoản thuế đã định ở trên sẽ đánh như là thuế chính ngạch. Những người có những biển treo phải làm tờ khai nói rõ những thứ nào mình có để đánh thuế.

Khi nộp thuế sẽ có biên lai mà người nộp thuế phải giữ lấy như là giấy phép và khi nào hỏi đến thì phải đưa trình.

Quan Đốc-lý mong rằng dân thành-phố sẵn lòng làm tờ khai ngay và đệ lên phòng thuế chính ngạch (nhà Nam-chính cũ).

Khi đánh thuế thì sẽ chiếu theo những tờ khai ấy.

Trong khi hội-đồng kiểm-duyệt, nếu người nào có mà không khai, thì sẽ phải chịu thuế nặng.

Hanoi, ngày 30 Décembre 1924

Quan Đốc-lý thành-phố Hanoi

Ký tên: Eckert.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau nầy.

Hành hung. Nguyên là g Khương-hạ về huyện Thanh trì (Hà-đông) chia làm hai phái, xưởng hay sinh sự kiện-tụng nhau. Một hôm nhân một người kiện là Ng-hữu-Cung ở làng ấy đi ngôi mộ của một người khác hạt tên là Ng-tư-Trực vào một cái gò cấm địa, tục gọi là gò con hổ của làng ấy. Cách mấy hôm sau trong làng có sấy ra cháy nhà thiệt hại rất nhiều. Những nhà khổ chủ tin là vì ngôi mộ để vào chỗ con hổ, cho nên đông, khi thấy chủ ngôi mộ ấy đến làng thì Ng-xuân-Viên cùng đảng mình ra sinh sự đánh trói người ấy cùng cả người làng là Ng-hữu-Cung. Tòa án Trùng trị Hanoi phạt Ng-xuân-Viên, Ng-Tiến, Ng-sĩ-Đệ, Ng-sĩ-Kệ mỗi tên 15 ngày tù và 50 quan. Tuanh và Nuã mỗi tên 8 ngày tù và 50 quan và bắt phải liên-đới với nhau bồi cho bên nguyên 60 đồng. Tòa Thượng-thẩm y án, nhưng quan chánh tòa có bảo cho bên bị biết rằng: tuy Tòa y án nhưng không phải ngồi tù và không phải nộp phạt vì sẽ được đại-xá.

Tiêu tiền của chủ. — Trần-đức-Tuân ở Tourane (Trung-kỳ) nguyên trước vẫn bán da cho công-ty Exploitation d'Extrême Orient à Hanoi, rồi đứng làm người ký mua da và cũng da cho công-ty ấy. Sau có người giác là lấy tiền quỹ làm việc riêng. Công-ty cử người vào kiểm thì thấy thiếu tiền công những đồ đạc của công-ty giao cho. Tòa án Trùng trị Tourane phạt 2 ngày tù, 35 quan và bắt phải bồi cho công-ty 150 đồng là tiền quỹ tiêu đi. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho tội tù được án treo.

Hung hăng đả người. — Nguyễn-văn-Hòa ở Hà-giang trước làm nghề dạy học, sau làm nghề buôn bán. Vì chuyện ghen mối lái với một người đồng nghề ở đấy, về việc buôn bán. Nguyễn-v-Hòa cậy có tiền cho người ấy vay, hỏi chưa trả, liền đá mấy cái bỏ-hù, người ấy lấy chứng tá đối thương đi kiện. Tòa án Trùng-trị Hà-giang phạt Nguyễn-văn-Hòa 1 năm tù. Tòa Thượng thẩm giảm tội cho xuống 1 tháng.

Để ô tô chạm chết người. — Trần-văn-Rương cầm máy ô tô của M. Duclaux chở thư từ và hàng hóa cho sở Bưu-chính từ ga xe-hỏa Đông-anh đến Thái-nguyên. Khi đến quãng ki-lô-mét 37+5 cho xe chạy nhanh quá cả gan phải một người đầy xe bò tên là Rê ngã bị trọng thương rồi lại cứ cho xe đi mà không dừng lại. Sau gọi mãi mới quay lại mang người bị thương đi nhà thương, nhưng người ấy chết ngay ở dọc đường. Tòa án Trùng-trị Hanoi phạt Trần-văn-Rương 3 tháng tù và 50 quan mà tiền phạt và tiền bồi thư ng thì chủ xe phải chịu trách nhiệm. Tòa Thượng-thẩm y án.

(Xem trang thứ ba, cột thứ bảy).

Indochine-Films & Cinémas
33, Boulevard Henri Rivière, 33
HANOI
Sở làm phim ảnh « Service Prodaction » của bản-hội ở số 1, Rue de la Soie (Route Mandarine) Hanoi, muốn mở-mang về nghề đóng trò cho bằng ở Đông-Pháp này theo như các nước. Bản-hội chủ-ý muốn tìm những người bản-xứ thích làm nghề đóng trò để làm phim. Thứ nhất là vai đóng trò buồn cười (comique) mà có thể theo đòi cách điệu như Charlot, Bis-cot, Lui, vân vân. Ai muốn giúp bản-hội mà thành nên được nghề thì xin viết thư ngay cho bản-hội.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$80
油肝魚丸
華歐式醫術製藥油總會社

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình la, làm trẻ-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải định thứ ba, tên Nội-các phụng lời châu phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS qui công, có chế nên uống thử rượu bổ đó từng ngụ dùng quen rất hay, đáng nên ưa thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-tặng để rõ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Bởi vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Trông-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bổ cáo.

Thứ sữa tối thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Confé** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất ngọn, dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS

Haiphong. 2220

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean Dupuis Phố Mới), Hanoi

May sẵn số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiện tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

Ngạch tòa sứ. — M. Cao-Văn, thư-ký hạng ba tại tòa sứ Kiến-an, nay đổi đi Moncay.

Ngạch binh sĩ. — Các binh sĩ có tên sau này được thăng thưởng :

M. Vong-sinh-Kong, quán làng Đoan-tinh, tổng Vạn-minh, châu Moncay, được thăng phó quản-cơ (4. 2).

M. M. Nguyễn-văn-Lương, quán làng Tảo-tang, tổng Lương-điền, phủ Vĩnh-tường (Vĩnh-yên); Hoàng-viết-Tiến, quán làng Hữu-hu, châu Thoát-lang (Lạng-sơn) được thăng cấm-binh chánh đội. (5.1).

M. M. Nguyễn-đình-Ngọc, quán làng Kiên-cương, phủ Vĩnh-tường, Đỗ-quang-Chiêu, quán làng Kim-quan huyện Cẩm-giàng. Hà-văn-Quân, quán làng Nông-hạ, châu Bạch-thông, Tô-văn-Kỳ, quán làng Như-viên, châu Chợ đồn. Đinh-văn-Thượng, quán làng Man-dot, châu Thất-khê, đều được thăng tinh-binh chánh đội trưởng suất đội (6-1)

Cuộc đấu-xảo về thuật trang-sức tại Paris năm 1925. — Hội-đồng Bắc-kỳ trông nom việc đấu-xảo về thuật trang-sức bá cáo để các nhà mĩ-thuật Tây Nam biết rằng những đồ mĩ-thuật chế theo kiểu mới để bày và bán tại trường Đấu-xảo Paris năm 1925 thì đến ngày 22 và 23 décembre sáng từ 9 đến 11 giờ và chiều từ 14 đến 17 giờ, Hội đồng sẽ thu nhận ở nhà ô-tô trường Hội-chợ (Hall des Automobiles).

Những đồ có thể dự cuộc đấu-xảo ấy là những đồ này :

1° Đồ gỗ, đồ chạm, đồ sơn và đồ khảm ;

2° Các đồ đệt mĩ-thuật và đồ thêu ;

3° Đồ đồng, đồ thau, đồ kim-hoàn ;

4° Các đồ mĩ-thuật bằng đồi-mồi, ngà, và sừng ;

5° Các đồ dùng để trang-sức.

(Những đồ mĩ-thuật cổ thì không nhận.)

Mỗ vật đem đến dự cuộc đấu-xảo sẽ có một thẻ riêng xét, vật nào không hợp với chương-trình thì Hội-đồng có quyền loại ra.

Những đồ nhận cho dự cuộc thì chủ phải gói hay là đóng hòm lấy.

Mỗi vật nhận gửi sẽ làm ba bản giấy biên, một bản giao cho người có đồ, một bản đính vào đồ gửi đi, và một bản giao viên đại-lý giữ.

Những vật bày và bán trong khi đấu-xảo thì có thể được Hội-đồng thưởng cho

Những đồ không bán được thì sẽ giao trả lại người chủ và đòi giấy biên-lai lại. Muốn biết điều gì nữa thì cứ hỏi ông hội-trưởng Hội-đồng đấu-xảo mĩ-thuật (Président du Comité local pour la participation du Tonkin à l'Exposition des Art décoratifs) hay là người đại-biểu của viện ấy tại nhà ô-tô Hội chợ trong những ngày giờ đã nói trên kia.

Ngạch thừa-phái. — M. Nguyễn-mộng-Chù, thừa-phái Thái-ninh (Thái-bình), đổi đi huyện Duyên-hà.

M. Ng-sĩ-Sự, thừa-phái Duyên-hà nay đổi đi Tiên-hưng.

M. Ng-trần-Phan, thừa-phái Tiên-hưng, nay đổi đi phủ Thái-ninh.

Ngạch một-thám. — M. Bùi-văn-Thước, linh một thám, bị các chức

Đổi tên. — M. Ng-v-Nghĩa, thư-ký thượng-hạng ở Hà-đông, quán thôn Phúc-thọ, phủ Từ-sơn (Bắc-ninh) nay được đổi tên là Phạm-hữu-Nghĩa.

M. Dương-v-Nhiêm, quán làng Quang-ngọc, Thanh-mai, phủ Quảng-oai (Sơn-tây), nay được đổi tên là Dương-v-Yên.

Đã bị bắt. — Đỗ-văn-Bút, 33 tuổi, cu-li-xe, nhà ở số 34 phố hàng Đậu và An-văn-Hữu, 19 tuổi, thợ máy, nhà ở số 2 7 phố hàng Bông, bị tòa án khép một tội ăng tù về tội giả mạo thì nay đã bị bắt.

Lê-văn-Cử, thợ may, nhà số 38 phố hàng Hòm phạm tội ăn cắp 70 đồng của Đại nguyên cũng ở n à ấy ; Phạm-Bòng, 13 tuổi, vô nghề nghiệp ở T ái-ha ấp, phạm tội ăn cắp ông chì ở giấy nói của sở Giấy-thép, thị đều đã bị bắt để giam xét.

Lại vứt xác. — Sáng hôm nay 8 một cái xác t ai nhi độ giẫm sáu tháng bỏ trong cái thùng vứt ở vườn cửa sau nhà in Trung-Bắc. Sở Cẩm phải người cảnh-sát đến khám không có dấu vết gì đã cho khiêng vào nhà xác.

ĐÃ CÓ BÁN :

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

Tiền-biên và Hậu biên

Mỗi cuốn giá : 0$90

Hai đêm luôn hai đám cướp. Đêm hôm mồng 2 sang ngày mồng 3 có một đoàn cướp chừng 30 đứa vào cướp phá luôn ba nhà ở phố Nhổ thuộc huyện Đan-phượng. và đêm hôm qua lại mồng 4 lại có một đám cướp vào nhà phó-lý đương ở phố Mai-dịch cạnh phủ Hoài-đức.

Khi bản báo sắp lên khuôn mới nhận được tin tức hai đám cướp ấy, vậy đến số báo ngày mai sẽ xin tường thuật.

Lại một cách đi lừa lối mới — Hôi 8 giờ tối, hôm vừa rồi, một nhà hàng mũ kia, đang khi cả nhà 5, 6 người ngồi nói chuyện, thì có một người đàn ông vào hỏi mà cả mua mũ, giả đi giả lại mãi, rồi kể cả ngồi ngay xuống giường mà nói những chuyện đâu đâu, chủ tâm định c o người nhà cứ ở yên đấy. Người ấy kể rõ cả lai-lịch mình, nào là : bị giặc bắt từ thuở lên 9 tuổi, đem lên mạn ngược, rồi đến bây giờ được làm tri-châu. Nào là : bố thì làm quan lang, mà anh thì làm huyện, phủ cả. Ngồi một lúc rồi, giở cho người nhà xem vài miếng mặt gấu, nói khoe rằng hắn có phép đi đâu cũng mang theo ma quái quỷ thần gì đi t. eo để săn-sóc cho mình. Sau cùng hắn bảo người nhà lấy 21 nén hương, 6 đồng tiền và bát rượu để hắn phù phép mà làm c o được đất bằng. Người nhà bèn nghe ; Đâu đấy đủ cả, hắn bèn châm hương, gõ liền rồi khoán vào bát rượu, rồi bảo người nhà uống. Anh ấy uống xong thì mê đặc cả người, đến nỗi hắn bảo gì cũng nghe vậy. Hắn bèn thừa cơ hội lấy hai cái mũ, một cái khay cỡ và có bao nhiêu tiền trong túi là đem dốc cả ở o hắn. Hắn lấy rồi cuốn gói đi. Một lúc sau người nhà tỉnh rượu mới rõ rằng mình ại lừa, bèn định đi theo, nhưng hắn đã đi xa rồi.

Hắn trạc độ 42 tuổi, người da hơi đen, tóc hói, ăn mặc ra cách thầy đồ nhà quê, mà bên trái gần cằm có gắm nốm có cái vết lõm hắn vào.

Vậy hễ ai thấy nó vào mà giở nghề ra, thì nên kíp đi trình quan bắt ngay. Nguyễn-Cường lại cáo

---

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Giúp vào việc nghĩa. — M. Tạ-duy-Hến là chủ phường xiếc Việt-Nam, trước khi từ biệt Nam thành, lại dẫn hai buổi đặc-biệt là tối 30 và tối 31 décembre này để lấy tiền quyên giúp hai hội học Bảo-trợ và Trí-tri. Mong rằng bà con ta sẽ vui lòng tán thành cho việc nghĩa ấy.

T. S. lại cáo.

HÀ ĐÔNG

Đào ngạch ăn trộm. — Đêm hôm kia, mấy đứa kẻ trộm đào ngạch nhà một người ở làng Bạch-mai, tên là Hoàng-Phu để vào ăn trộm. Chúng vơ vét áo quần đồ đạc cả thảy đáng giá năm chục đồng. Chủ nhà thấy động, chỗm dậy, thì chúng liền chui vào gầm giường rồi lẫn qua ngạch mà chạy trốn. Chủ nhà tò-toán lên thì làng xóm láng giềng đổ đi tìm, nhưng những quân trộm đêu đã chạy thoát cả

BẮC-NINH

Xuất chay nhà. — Mới được vài hôm nay chùa làng Đỗ-xá làm lễ hoàn-thành đốt pháo. Những trẻ con nhặt xác pháo vứt bậy vào đống rơm cháy bùng lên, thấy sao chữa được không can chi cả.

Chẳn lẻ nữa thôi? — Sáng hôm qua, viên quản-cơ đã bắt được một đám sóc-đĩa 13 người và tang vật ở làng Đông-bích p ủ Từ-sơn, hiện đã giải lên tỉnh.

ĐÁP-CẦU

Linh pháo-thủ hành hung. — Hồi 7 giờ rưỡi chiều 7 decembre vừa rồi, mấy người linh pháo-thủ đóng ở Đáp-cầu, gặp một người đàn bà là Ng-thị-Nhạn, bán nước mắm thì vậy lại lẫn tiền lấy mất ba đồng bạc, dọa hễ không cho thì đâm chết. Người đàn bà đành chịu mất tiền, nhưng nhận được mặt một đứa tên là Hoàng-Tỉnh, bèn đến trình ngay sở sen đầm. Song vì cũ ấy, linh còn phải đi tập trận, nên ngày 24 mới rồi mới xét hỏi đến việc ấy, thì tên Hoàng-Tỉnh là đứa mà người mất của đã nhận được mặt, đã bị bắt để giam xét,

LAO-KAY

Giải tù — Ngày thứ bảy 27 décembre vừa rồi, 32 tên tù ở nhà pha Hanoi, giải lên Hà-giang đã tới đây. Những t n tù ấy bị ăn khổ sai, sẽ dùng cho đi làm các việc hàng xứ.

PHÚ-THỌ

Một cái án mạng — Tên Hoàng-v-Thái tức Mỹ ở động Đồng-cầy xã Văn-nham đem 63 t sang động Yê-mỹ tậu ngựa, đi ba bốn hôm không thấy về. Vợ tên Mỹ liền đi đến động Yên-mỹ hỏi t ăm, nhưng không thấy tông tích gì của người c ết ấy cả. Mãi sau người nhà và vợ con tên Mỹ lại đi tìm, thì thấy xác tên Mỹ trôi về sông Việt-trì, có trình thầy thuốc tới khám, nhưng cũng không thấy vết gì, là vì ngâm nước đã lâu, nhưng xét một điều là khám trong phổi tử thi thì thì xác ấy là ngâm xuống nước sau khi đã chết rồi. Sau vợ con tên Mỹ đi kêu là ngờ cho lễ tên Bản giết chồng nó. Việc này khi đem ra tòa án, hỏi lễ tên Bản thì tên Bản đã chịu thú nhận, nhưng lại đổ là tên Ninh đến rủ đi bắt ăn chặn đám buôn thuốc phiện lậu, rồi nó cùng tên Mỹ đều đi, thì tên Ninh tên t ắn đánh tên Mỹ ct ết rồi bắt nó cùng khiêng vứt xuống sông.

Việc này biện tòa án còn đang tra xét, chắc thế nào cũng ra manh mối cái án mạng này.

HÀ NAM

Bắt được quân giết người. — Những tên thủ phạm giết Phạm-văn-Tân, quán làng Giã-thọ, huyện Duy-tiên độ trước là tên Ng-v-Minh 37 tuổi Ng-v-Tinh 33 tuổi, Ng-ngọc-Khuê 53 tuổi, Trần-v Kén 31 tuổi. Ng-v-Kết 33 tuổi, Ng-v-Sáo 30 tuổi, Ng-v-Sóc 38 tuổi, Ng-v-Hán 15 tuổi, Ng-v Vũ 61 tuổi, và Ng-thị Ngọ 45 tuổi, cũng đều quán ở làng ấy, thì nay đã bắt được giải tỉnh.

TUYÊN-QUANG

Vợ chồng thuấy quyền ăn cắp. — Đinh-v-Quý 30 tuổi, lính khố đỏ ở đạo thứ tư và vợ là Phạm-thị-Quế, 27 tuổi, cùng với Trần-v Nhân, 28 tuổi, cũng là lính tập ở đạo ấy, lấy trộm của một người lính bạn tên là N.-v-Thanh, một số tiền 571 đồng, thì đều phải bắt giam xét.

VIỆC KINH-ĐÔ

Tại hội Đô-thành hiếu-cổ. Mới đây các cô nữ học-sinh Pháp sang du-lịch bên ta, khi qua tới Huế, thì hội Đô-thành hiếu-cổ có đặt tiệc nghênh tiếp rất trọng thể. Quan Khâm-sứ Pasquier có đọc một bài diễn-văn rất hay, bản-quán lược-dịch ra như sau này :

Các cô,

Hội Đô-thành hiếu-cổ rất lấy làm hân-hạnh được nghênh-tiếp các cô buổi hôm nay. Chưa bao giờ bản-hội được cái vinh dự ấy. Thực là quỳ-thần giáng phúc cho. Bản-hội được nghênh tiếp nhà chiến-thắng trận Marne, thì đã được biết cái ánh sáng vinh quang, tấm lòng cảm-khích về sự ái-quốc ; bản-hội đã được cùng vị hoạt-phật — tôi muốn nói giáo-sư Sylvain Lévy — đàm đạo về triết-học ; bản-hội đã được cùng giáo-sư Brahnes nghị-luận nhiều buổi rất là có ý vị, ý kiến mới lạ chứa chan về cái quan hệ, của người đối với đất ; nhưng chưa bao giờ bản-hội được thấy một buổi có ái vui-vẻ đậm đà thanh thú, cái vẻ điềm-đạm tươi cười và rực rỡ như buổi hôm nay, bản hội được tiếp xúc với cái vẻ thanh-tân mạnh-mẽ, con mắt ông-lánh hào-quang, tức là cái gương phản chiếu khối-hồn sáng láng của các cô vậy. Các cô thực là cái linh-hoa mỹ-lệ của nước Pháp, nay các cô đến họp mặt ở chốn này, bao bọc chung quanh chúng tôi đây, trông

(Xem trang thứ tư)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 30 Décembre 1924

TRẦN-TỪ-LÊ

Tối thứ tư 31 Décembre 1924

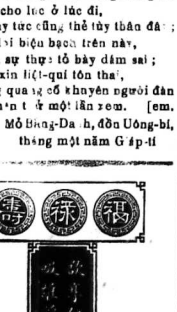
TÔ THỊ VỌNG PHU

Trình phu sao nỡ ở hai lòng,
Phận bạc là gương khách mã hồng
Còn nước còn non còn trình phụ,
Trơ trơ người đá đứng trông chồng.

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm tra hai lễ ngài không,
Cũng nên kiếm việc để dùng trí tiêu ;
Bằng Danh về hội Đông-trù-lều,
Mỗ thân khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mở mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương (sẵn thuốc cho người về-
Cửa nhà rộng rãi rung rinh [sinh ;
Khẩn cầu sẵn có miễn đình đôi nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạn [nhà ;
Trò vui có sẵn-sê-ma,
Chớp chớp hình phố ở nhà xem không ;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đoàn đúc tàu đưa ra vào ;
Việc làm công cả cũng cao,
Ước ngày chồng độ lắm hào trở lên ;
Đỗ đầu nhờ có chủ quyền,
Giữ phần công chính giúp bên đồng-Cu c đâu nỡ sỡ vui sao, [bào ;
May ai dự trúng linh vào đỏ cho ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hỏa hồng lại trở gọi người làm ăn ;
Hội tư cấp chủ đương đầu,
Công-ngân sẵn để giúp nhau lúc cùng ;
Họ tên bình ảnh mấy đồng,
Biên vào trong sổ để dùng làm ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tùy thân đấy ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quan tạ cố khuyên người đàn
Hãy nán t ở một lần xem. [em.

Mỗ Bảng-Da h, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

MỜI CÁC NGÀI ĐẾN XEM

XIẾC ĐẠI-NAM

KHAI DIỄN TẠI HAIPHONG

Trò lạ !
Súc vật thuần !
Quần áo đẹp !
Chỗ ngồi sạch sẽ !
Tiếp đãi tử tế !

Cứ chiều thứ năm và chủ-nhật nào cũng có diễn buổi BAN NGÀY

Mời các ngài chiếu cố

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, sẽ mở xưởng chế-tạo ở Vĩ-đi-sơn, chọn ngày thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi

cao như liễu tâm, ô long và thủy-tiên, vân vân, đóng cáon mỗi-hộc điển chè, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liễu-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những dấu riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thưởng, trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU

Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạ.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc ; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dùng lưỡi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không cẩn thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhiều, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khi huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi ốm khỏi bệnh.

Giá bán: 1$20 một lọ

như thể một dây hoa rất mỹ-miều, đem đến cho chúng tôi cái thanh hương của hai thứ hoa rất đẹp ở nước Pháp, tức là hoa thanh-niên và hoa tri-tuệ vậy. Nay tôi muốn mời các cô đương độ thanh-niên tri-khôn sẵn sức hăng-hái, giàu lòng hi-vọng, giảng cầu về cái vấn-đề văn-minh Hi-lạp — La mã cổ của ta xúc-tiếp ..... xung đột với cái văn-minh tối cao tối cổ của Á-châu xem thế nào.

Tôi xin thú thật rằng tôi không được sành về phương pháp trần-thuyết như các vị giáo-sư thông thái của các cô, kẻo dò con đường đi thẳng vào cái chỉnh-lý của các cô, lại không có cái tài lỗi lạc của một nhà diễn-thuyết biết làm cho các cô vui tai khoái-trí. Tôi vốn chỉ là một người hành-chính, quen làm hơn là quen nói, song tôi là một người hành-chính rất yêu mến xứ này, — vì yêu mến xứ này chính cũng là một điều cốt tử của sự yêu mến nước mình đấy — là một người hành-chính in trí rằng có biết tự đem thân mình để vào mọi việc, có biết đem tâm hồn mình mà thờ mọi việc, có biết đem sự ích lợi của mình mà hi-sinh cho mọi việc, ngoại sự nhiệt-thành về sự ích-lợi của loài người, thì không còn biết điều nhiệt-thành gì nữa, ấy có thể mới có cơ gây được tiến bộ, mới có cơ hoàn-toàn được chức-trách.

Tấm lòng cảm khích làm cho người ta vui lòng tìm tòi, mà biết được điều hay, thấy được điều lạ, các cô thực đã sẵn có, các cô sẵn lòng truyền bá các ý kiến đích đáng về Đông-pháp, là những ý kiến rất nên quảng cáo cho người trí thức cùng người thường dân Pháp biết.

Nay là lúc các cô sắp biệt xứ này, trong lòng còn mơ màng về cảnh vật rực rỡ trông thấy, còn đương say mê về cái thú vui chan chứa của xứ này, nay là lúc các cô sắp biệt nước Pháp thứ hai ở Đông-á, ta hợp mặt ở chốn này là nơi giữ các tư-tưởng cốt yếu của dân tộc Việt-Nam, tưởng đem lời trân trọng mà bày tỏ với các cô mọi lẽ về dân tộc này, cũng không phải là chậm trễ vậy,

Các cô mới lần mở một quyển tranh ảnh, vậy đã ai giảng giải các tranh ảnh ấy cho các cô nghe chưa? Các cô đã lịch một xứ rất đẹp đẽ, vui vẻ tùy theo cái độ gần xa đường xích đạo, tùy theo cái dân-chủng sinh hoạt ở các nơi, mà cảnh vật mỗi nơi thấy một khác, các cô đã được trông thấy cái biểu diện của Đông-pháp, tức là biểu diện nhiều nơi khác nhau chắp nối lại. Nhưng các cô đã được biết cái tâm-hồn, cái lịch sử, cái về vang của xứ này chưa? Các cô đã được biết cái công cuộc của chúng tôi, cái công cuộc các cô trông thấy kết quả đây, mà không sao rõ được cái công-lao về công cuộc ấy tỉ mỉ nào, lậu lại này ở đây còn biết bao là vấn-đề khó khăn phiền phức nữa,

(*Còn nữa*).

RƯỢU BẠC-HÀ GET
PIPPERMINT
GET
rượu này uống đã mát mẻ và mát khan tiếng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các thầy xa vời ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên:

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng: *2 viên buổi sáng.*
2 viên buổi chiều.

Giá: 1$20

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bản từ lúc giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mệt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc:

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG:

Người lớn: 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con: 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酸補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚午各喫每各喫沒嚥醒欵餐前

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
2099 *31 phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

Các ông nên đến ngay hiệu:
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rét mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt.
2026

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Tàu thủy ở Viên-tiane về tới chỗ-nhật thì sáng thứ hai xe ô-tô khởi thơ và hành-khách ở Thakhek về xuốt Vinh.

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ tư đúng 7 giờ sáng chạy lên Napé-nghi; sang thứ năm chạy lên Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Viên-tiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bán-tỷ liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-tĩnh ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI, *Vinh, Đông hà, Yên lý, Thakhek và tại Napé*

SÁP MỠ
Eba
PACHOD Frères & Cie LYON
2050

CẢM mới và cũ, HO RAN NGỰC
trừ tuyệt nhờ bộ:
Solution Pantauberge
uống bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO
Giá mỗi chai hồn quan
L. PANTAUBERGE, Fils et Associé pharm.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$30 một hộp

L. MAYENCE & Cie

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.
2082

CÁC CHỨNG ĐAU XƯƠNG VÀ THẤP

Những bệnh trên đã kể và các chứng sau này như lở tuột mâu ra là bởi tại máu sấu cả. Đàn-bà thì thường có những lúc phải lội và lúc trở về già. Các chứng ấy có bởi vì máu sấu thành ra đặc, có nhiều cặn. Vậy muốn cho máu chảy lưu thông thì nên dùng thứ thuốc:

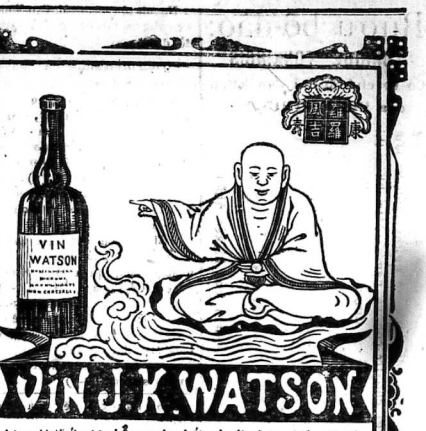
Dépuratif Richelet

mà các dược-sư ta hoàn-cầu đều công-nhận là mạnh là tốt. Dùng thuốc này thì chẳng bao lâu mụn mất cặn và các bệnh ngoài da như ghẻ lở, các nốt mẩn khác mà bệnh giang-mai phá ra cũng khỏi.

Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to.

Các vị giả Mâu đọng

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

Bệnh huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN CRUET
có một vị thuốc bắc không có phe chất độc hoặc 0,50 cent. trong 1 gói 2 đến 6 gói là khỏi, 1 gói 0$40
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẬT LÉO VÀ GÂN GÓT
THUỐC PHÁP Trừ tại 3, Rue de Jouffroy-Paris. 7 PHÁP QUỐC LÀM
Công cổ bán tại Hanoi: CHASSAGNE, Phố Hàng Bè. BOURGOGNE, Phố Hàng Ngang. Nơi nào cũng có bán

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN NHỰT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)
6 trương

GIÁ BÁN BÁO:

Một năm . . . . . 12$00
Sáu tháng 6.50
Ba tháng 3.50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, bác tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thơ quán.

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công ty Panama có rút số để hoàn lại (*Obligation Panama à lots*), sau phải nộp ngay 20 quan, cứ tới 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định sẵn luôn. (Như vậy mỗi ngày đề dành mấy xu, có tính trên giấy có Bước).

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là đã đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lỗ nào thì mình được tính nguyên tiền lỗ ấy. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lỗ từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, cũng có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 3 triệu lỗ.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỖ SAU NÀY:

10 lỗ.	500.000 quan	200 lỗ	5.000 quan
20 lỗ.	250.000 —	1.320 lỗ	2.000 —
40 lỗ.	100.000 —	13.200 lỗ	1.000 —
50 lỗ.	10.000 —	1.700.000 trái đơn hoàn lại làm 400	—

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số rồi cho đến khi có trái-đơn rút ra mới thôi.

Các lỗ được tính nguyên cả, không phải trừ phí lên chi cả. Mỗi lần rút số, số nhân được cứ bằng số trái đơn trúng số, không phải trừ tiền. Các số trong hằng kỳ đăng với cái trái-đơn đã lại nhà ngân hàng. Các khi có trái-đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chương, giữ gìn cho các người có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)